

afb. 8. 'Kleine Maaskaart', toegeschreven aan Pierre Ancelin, waarschijnlijk vervaardigd in 1697, op perkament, 58,5x80 cm., schaal 1:7.735. (Kaartencollectie GAR, PW, portef. J nr: 487/4)

afb. 8.1. Vaste meetpunten op de Kleine Maaskaart. Niet alleen zijn de vaste meetpunten duidelijk ingetekend, bij een aantal van die punten is ook hun onderlinge afstand vermeld. Detail van afb. 8.

van de kaart zijn weergegeven. Vervolgens zijn vanaf de oostelijke linkerrand de snijpunten tot aan de Waalse kerk zigzaggend genummerd: 48-49 en 55-116. Opvallend is het feit dat ook snijpunten die buiten het kaartblad vallen in de nummering zijn betrokken. Dankzij die nummering weten we dat die kaart (bijna) compleet is. In eerste instantie lijkt Ancelin de Waalse kerk als uitgangspunt te hebben genomen. Daarmee plaatste hij zijn eigen kerk centraal en passeerde hij de Laurenskerk, de hoofd-

kerk van Rotterdam. De Laurenskerk is middenonder, in het centrum van een ruit, wel afgebeeld. Toch kan het niet alleen een voorkeur voor de eigen kerk zijn geweest, want voor metingen vanaf een hoger gelegen punt was de Laurenskerk immers uitermate geschikt. Staande op de stompe toren kon men hier de stad goed overzien. Maar Ancelin werkte net andersom: vanaf een verder gelegen punt keek hij in de richting van een toren: die van de Waalse kerk. Haar spitse toren diende als oriëntatiepunt en de